

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου

Οὗτος ὁ Ἅγιος ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ὠμίλησε παρρησία εἰς βοήθειαν καὶ συνηγορίαν τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἔστοντας καὶ νὰ χαλᾷ καὶ νὰ φθειρῆ τὰς ἐκκλησίας τότε ὡσὰν φωτία ἢ κακοδοξία τοῦ Ἀρείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον δοσμένος ὁ βασιλεὺς. Ἦτον δὲ ἀπὸ μέρους τοῦ πατρὸς του, ἀπὸ τὸν Πόντον. Ἀπὸ μέρους δὲ τῆς μητρὸς του, Καππαδόκης. Ὅσον δὲ εἰς τὴν σοφίαν, δὲν ἐπερίσσευσε μόνον ἐκείνους ὅπου εὐρίσκονταν εἰς τὸν καιρὸν του, ἀμὴ καὶ τοὺς παλαιούς, διότι περνώντας ἀπὸ πᾶσαν λογῆς εἶδος σπουδῆς καὶ ἐπιστήμης, εἰς καθ' ἓν ἀπ' αὐτὰ εἶχε τὰ πρωτεῖα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐγυμνάσθη καὶ ἐκοπίασεν ὀλιγώτερον εἰς τὴν πρακτικὴν φιλοσοφίαν, μάλιστα διὰ μέσης ταύτης ἐπρόκοψε καὶ εἰς τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς ἀρχιερωσύνης, εἰς τὸ ὅποιον ἀξίωμα ἀγωνισάμενος καὶ κοπιήσας πολλὰ διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ καταπλήσοντας τὸν ἑπαρχὸν μὲ τὴν σταθερότητα, ἀμεταθεσίαν τῆς γνώμης του, καὶ συνθέτοντας λόγους διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐκατάσεισε τὰς γνώμας τῶν ἑτεροδόξων αἰρετικῶν καὶ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν ἐξεπαίδευσεν, καὶ ἐφάνερωσε τὴν γνώσιν τῶν ὄντων καὶ ὀδηγώντας μὲ πᾶσαν λογῆς ἀρετὴν τὴν ποιμένην τοῦ Χριστοῦ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦτον δὲ ὅσον εἰς τὸν τύπον τοῦ σώματος πολλὰ μακρὺς, ξηρὸς, καὶ μὲ ὀλίγην σάρκα μελανὸς εἰς τὸ χρῶμα, συγκερασμένος μὲ κιτρινάδα εἰς τὸ πρόσωπον, μὲ ῥίνα ὅπου ἐκλίνε, κυκλοειδῆς ἔχων τὰς ὀφρύδας, τὸ ἐπισκίνιον συνεσπακῶς καὶ ὁμοιάζων ἐννοηματικῶς ἀνδρὸς καὶ φροντιστικῶς, ὀλίγαις ἀμαρυγαῖς τὸ πρόσωπον ῥυτιδούμενος, μακρὰ ἔχων τὰ μάγουλα, κοῖλος εἰς τοὺς κροτάφους, καμπόσον κουρεμένος καὶ ἀρκετῶς μακρὰν ἔχων τὴν γενειάδα, πολὺς μεσαίως εἰς τὰς τρίχας. Ὑἱὸς Βασιλείου καὶ Ἐμμελίας, γίνεται δὲ ἡ σύναξις του ἐν τῇ Ἀγιωτάτῃ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

Μάξιμος Μαργούνιος, *Συναξάρια, ἦτοι Βίοι αγίων ἐκ τῆς ἐλληνικῆς γλώττης μεταφρασθέντα παρὰ Μαξίμου ταπεινοῦ επισκόπου Κυθήρων εἰς κοινήν ὠφέλειαν*, χ.ε.ο., Βενετία 1607.